

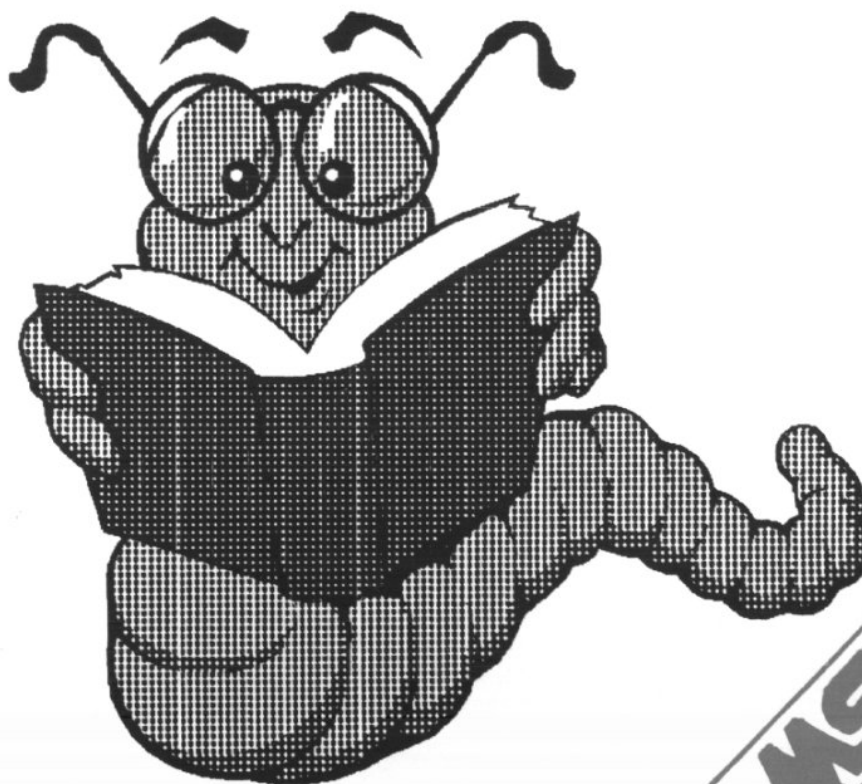
DITG

MSX GEBRUIKERSGROEP

DITG

4

Een uitgave van de MSX Gebruikersgroep
10 de jaargang Nr. 4 1995
Verschijnt 6x per jaar. Losse nummers f 3,75

MSX

INHOUD

VAN DE REDAKTIE	5
BEURSPERIKELLEN	6
BEURSDATA	7
SAMEN STERK	8
RECENSIES	11
KOPIJ VAN COPI	15
PRIJSLIJST	16
ADV. CLUB SCANNER	17
RUBRIEK VAN MONIQUE	18
MSX EN HARDDISK	19
ADVERTENTIE	23
SPELCOMPETITIE	24
EXTENTIES	25
SONY-SAN	26
RAADPLAATJE	27
ERVARINGEN MET 8280	28
POSTER ALMELO	30

DE SLUITINGS-DATA VOOR
INLEVERING VAN KOPIJ EN
ADVERTENTIE BITS ZIJN:

15 NOVEMBER 1995
15 JAN. EN 15 MAART 1996.

KOLOFON

BITS is een onafhankelijk
informatieblad van de
MSX Gebruikersgroep.

REDAKTIE

Ad Mutsaers / Frank Pison

VORMGEVING:

M. v.d. Dries / A. v.d. Dries
F. Pison / C. Pison

MEDEWERKERS:

Arjan Mels / Bert Daemen
Ad Schouwenaars / Rob Augusteijn.

REDAKTIE-ADRES:

Bartokstraat 196
5011 JD Tilburg
013 - 4681421 / 4560668

SECRETARIAAT:

Bartokstraat 196
5011 JD Tilburg
Tel. 013 - 4560668
Fax. 013 - 4560668

ADVERTENTIES:

Voor info: REDAKTIE

Postgiro: 5728841
t.n.v. MSX G.G. Tilburg
Karmijnstraat 18 5044 RD Tilb.

AGENDA

WORKSHOP DATA 1995.
=====

.....

15 OKTOBER 12.00 - 13.00 THEMA
ERVARINGEN MET DE 8280

13.00 - 17.00 WORKSHOP

.....

21 NOVEMBER 19.00 - 23.00 WORKSHOP

.....

17 DECEMBER 12.00 - 17.00 WORKSHOP

.....

PLAATS WORKSHOPS:

CAFE-RESTAURANT "BOERKE NUTSAERS"
VIJVERLAAN 2 te TILBURG.

LIDMAATSCHAP

Je hebt een MSX computer en je wilt er wat mee. Wij helpen je daar in. Wordt lid van de MSX GEBRUIKERSGROEP te Tilburg en wij staan met raad en daad voor je klaar. Wij zijn niet voor niets een van de grootste MSX verenigingen van NEDERLAND.

Wat moet je doen om lid te worden? Stuur een kaartje met naam, geboortedatum, straat, postcode en plaats naar het secretariaat BARTOKSTRAAT 196, 5011 JD TILBURG en maak het bedrag over op onderstaande postgiro rekening dan zorgen wij dat je zo snel mogelijk je club-pas en het informatiemateriaal toegezonden krijgt.

DOET MEER VOOR HAAR LEDEN

Het lidmaatschapsgeld bedraagt
fl. 25,00 per jaar
fl. 12,50 vanaf juli tot 31 december
fl. 30,00 vanaf oktober tot en met 31 december van het volgend jaar

POSTBANK nr.: 5728841
t.n.v. : MSX Gebruikersgroep
Karmijnstraat 18,
5044 RD TILBURG.

VAN DE REDAKTIE

Daar is hij dan !!!!

Inderdaad deze BITS is aan de late kant.

Maar aan het einde van het jaar hopen we dat dubbel en dwars goed te maken.

De oorzaak van de "verlate" BITS zijn namelijk de verspreide vakantie's van het bestuur en de redactie (en natuurlijk) het mooie weer van de afgelopen zomer.

Wie gaat er bij een temperatuur van zo'n dertig graden even een eindje weg typen?

U toch ook niet?

Er viel voor ons ook weinig te lezen. We ontvingen slechts 1 stukje copy, en op de vraag/opdracht om voor deze BITS een cover te maken kwam in het geheel geen reactie. Jammer voor u. Nu moeten we de scanner interface aan de redactie toekennen. Welnu met frisse moed er tegen aan. We willen graag dat deze uitgave begin oktober bij u in huis is.

En dan nog iets. Met uw goedvinden komen we dit jaar met 5 BITSen uit in plaats van 6 uitgaven.

We zitten een beetje in tijdnood.

Dan krijgen we de voorbereiding voor onze eigen beurs in 1996 (dit gaat ook niet vanzelf al hebben we de nodige ervaring van de afgelopen jaren).

In Zandvoort was "Gouda" weer volop aanwezig en zelfs met nieuw materiaal. Men ging er vanuit dat MSX nog steeds in is en verleden jaar een complete vergissing was om te willen stoppen.

Door samen te werken kunnen we een hoop mensen tevreden stellen. Zie daarom ook pagina 8.

Er zijn verschillende verenigingen waar we erg nauwe contacten mee hebben en samen diverse produkten ontwikkelen en maken c.g verbeteren, niet alleen in Nederland maar ook daarbuiten.

In deze uitgave het beloofde programmatje voor de 8280 voor uw vakantie video's gemaakt door Ad Schouwenaars. Op zondag 15 oktober zal Ad Schouwenaars het thema verzorgen met als onderwerp natuurlijk de 8280 en wat hij er allemaal mee gedaan heeft. Hij zal het e.e.a. demonstreren op de computer en een videoband tonen met de resultaten van zijn werk.

Zoals in geheel Nederland zijn ook onze telefoonnummers gewijzigd. Voor beide nummers is een 4 gekomen zoals in de kolofon reeds is vermeld.

Ten overvloede vertellen wij jullie nogmaals, dat er tijdens de WORKSHOPS geen software gekopieerd mag worden, ook geen Public Domain.

Redaktie.

BEURSPERIKELEN

Het is vaak gebeurd en het gebeurt nog steeds: pogingen het recept van de Tilburgse Internationale MSX beurs te imiteren.

Niet omdat het recept geheim is - we lopen er gewoon mee te koop - maar omdat er meer bij komt kijken dan simpel een blauwdruk overnemen.

Aan de basis van het Tilburgse beurs-recept staan een paar standaard ingrediënten die elkaar versterken.

1. Bouw een goede en vriendschappelijke relatie op met collega verenigingen en andere mogelijke standhouders.

2. Presenteer jezelf eerlijk, dus doe jezelf niet groter voor dan je bent.

3. Zorg voor optimale promotie. Gebruik hiervoor alle mogelijkheden en middelen, b.v.: Radio, T.V., Teletekst, kabelkranten, Internet, tijdschriften, huis aan huis bladen, verenigingen, lokale omroep, wijkcentra, scholen, etc.

4. Houdt de kosten voor de deelnemers zo laag mogelijk.

Een deelnemer die op de beurs ook nog een paar gulden kan verdienen is meestal ook tevreden.

5. Maak dat de bezoeker zich thuisvoelt op een beurs. Door een beurs te organiseren voor één type computers kan de bezoeker overal iets naar zijn/haar gading vinden.

Een MSX gebruiker kan immers niets vinden op een stand met SEGA of NINTENDO spullen.

6. Zorg voor voldoende variatie. De beurs zal belangrijk verbeteren door een totaalpakket te bieden.

Het kan zelfs noodzakelijk zijn een potentiële standhouder GRATIS ruimte aan te bieden om die binnen te halen. Het resultaat van de beurs zal hierdoor op termijn belangrijk verbeteren.

7. Zorg dat de bezoeker waar voor zijn/haar geld krijgt. Een mens is veeleisend en niet snel tevreden. Een tevreden bezoeker zal de volgende keer graag weer komen.

We proberen de toegangsprijs in Tilburg steeds laag te houden. Als extra bieden we de bezoekers gratis busvervoer en soms een presentje bij het betreden van de beurs.

De standaard ingrediënten zijn in principe overal toe te passen.

BEURSPERIKELLEN

De organisatie moet natuurlijk zorgen voor een goede infrastructuur en vooral de verenigingen en media moeten het evenement willen "dragen".

Natuurlijk is tijd ook een belangrijke factor.

De MSX Gebruikersgroep is ook klein begonnen, maar door de hiervoor beschreven formule steeds weer opnieuw toe te passen zijn we inmiddels uitgegroeid tot een beurs van formaat met internationale deelname en bezoekers.

Aangezien een dergelijke opbouw vele jaren duurt kunnen we niet verwachten dat een nieuwe organisator dit nog met MSX kan realiseren.

Zelfs een grote en goedbezochte MSX beurs kan maar amper kostendekkend georganiseerd worden.

Bovendien moet een organisator over voldoende financiële middelen beschikken om het een en ander voor te financieren.

Het aantal MSX liefhebbers is echter gelukkig nog groot genoeg om de huidige beurzen te handhaven, wat betekent:

OOK DE MSX GEBRUIKERSGROEP GAAT DOOR !

Ook in 1996 zullen wij voor de 9e keer een grote Internationale MSX Beurs organiseren op zaterdag 30 Maart.

Zet deze datum dus maar alvast op uw kalender!

Ad Nutsaers.

BEURSDATA

Hieronder de ons bekende beursdata voor de komende tijd.

Zaterdag 7 oktober organiseert de CCR hun computerdag.

Plaats : Wijkcentrum Holy
Aristide Briandring 90
Vlaardingen.

Info : 010 - 4823388.

Zaterdag 21 oktober 1995 wordt door MCCA te Almelo weer de jaarlijkse MSX Info Dag georganiseerd.

Plaats : Centrum De Schelf
Binnenhof
Almelo.

Info : 0546 - 864640

De HCC-dagen worden gehouden op vrijdag 24, zaterdag 25 en zondag 26 november.

Plaats : Jaarbeurs
Utrecht.

Info : 030 - 6378788.

Zaterdag 16 december 1995 zal MAD voor de 3e maal een MSX beurs organiseren in Doetinchem.

Plaats : Zaal Wildenbeest
Rozengaardseweg 3
Doetinchem.

Info : 0314 - 662603

ZATERDAG 30 MAART 1996

9E INTERNATIONALE MSX COMPUTERBEURS IN TILBURG.

HOUDT DEZE DATUM ZEKER VRIJ !!!

SAMEN STERK

Zoals jullie wel weten zijn wij sterk voorstander van samenwerking tussen verenigingen. Sommigen staan hier gelukkig voor open en in de laatste jaren is er een hechte samenwerking en uitwisseling ontstaan met de MSX Club West Friesland.

Onze contacten lopen dan meestal via Bas Kornalijslijper die zeer actief is binnen zijn vereniging.

Door zijn initiatieven heeft deze vereniging een ruim aanbod aan hard- en software welke wij jullie niet willen onthouden.

Bovendien worden verschillende van deze artikelen in samenwerking geproduceerd. Daarom publiceren wij hierbij een lijst van zijn produkten die natuurlijk ook voor onze leden via ons te bestellen zijn.

MSX-2 Software:

- Zeeslag (2 * 1DD, Inclusief kabel)	Fl. 30,--
- Zeeslag (2 * 1DD)	Fl. 25,--
- Veldslag (2 * 1DD, inclusief kabel)	Fl. 30,--
- Veldslag (2 * 1DD)	Fl. 25,--
- Blokslag (2 * 1DD, inclusief 2 kabels)	Fl. 40,--
- Blokslag (2 * 1DD, inclusief kabel)	Fl. 35,--
- Blokslag (2 * 1DD)	Fl. 27,50
- Zeeslag, Veldslag, Blokslag (incl.2 kabels)	Fl. 75,--
- C-Tools (1 * 2DD)	Fl. 12,50
- Eggbert (1 * 2DD)	Fl. 20,--
- Super Index (3 * 1DD)	Fl. 7,50
- Quinch (1 * 2DD)	Fl. 5,--
- Trojka (BCF, 1 * 1DD)	Fl. 10,--
- Famous Hits for Synth-Saurus vol. 1 t/m 4 samen	Fl. 15,--
- Famous Hits for synth-Saurus (per deel)	Fl. 5,--
- FM Soundtracker Pro	Fl. 50,--
- FAC MIDI-file controller	Fl. 5,--
- Megamania (Westfriesse House-disk)	Fl. 5,--
- Psychadelia (Westfriesse House-disk)	Fl. 5,--
- House-mare	Fl. 5,--

SAMEN STEAK

- Impact Music disk #1	Fl. 5,--
- Impact Music disk #2	Fl. 5,--
- Impact Music disk #3	Fl. 5,--
- Impact Music disk #4	Fl. 5,--
- Impact Music disk #5	Fl. 5,--
- Impact House disk #1	Fl. 5,--
- Impact House disk #2	Fl. 5,--
- Impact House disk #3	Fl. 5,--
- Impact SCC disk #1	Fl. 5,--
- Impaccen en wegwezen	Fl. 5,--
- Impaccable	Fl. 5,--

Beperkte voorraad, dus OP=OP:

- MT-Telcom modem (incl. software)	Fl. 25,--
- MT-Telcom II modem (incl. software)	Fl. 40,--
- Miniware modem (incl. software)	Fl. 50,--
- Philips modem (incl. software)	Fl. 50,--
- The Games Collection (CD)	Fl. 5,--
- The Games Collection (6 * CASS.)	Fl. 10,--

HARDWARE:

- Turbo 7 Mhz print incl. inbouwschema	Fl. 60,--
- Luxe schakelaar met LED voor o.a. 7 Mhz	Fl. 10,--
- Super-VHS + kleuraanpassing voor NMS 8280	Fl. 60,--
- Dubbelzijdige diskdrive voor inbouw	Fl. 135,--
- Externe dubbelzijdige B-drive met voeding+kabel	Fl. 250,--
- Gewijzigde ROM voor Philips Music Module	Fl. 25,--
- Snelle diskrom voor Sony HB-F700	Fl. 25,--
- Snelle diskrom voor Philips NMS 8250/55/80	Fl. 25,--
- Systeemrom voor dubbelzijdig (8235/20)	Fl. 25,--
- Geheugen zoek-ROM (alleen Philips)	Fl. 25,--
- FAC MIDI-interface	Fl. 50,--
- Simpl incl. 2 demodisks	Fl. 32,50
- Plotterpennen(per 10 stuks)	Fl. 15,--
- Cartridge-slot geleider	Fl. 10,--
- Koelplaat Philips NMS 8255 en 8280	Fl. 10,--
- Printer-Interface	Fl. 10,--

SAMEN STEAK

CLUBBLADEN:

- MSX-club West-Friesland nr. 11	Fl. 2,50
- MSX-club West-Friesland nr. 12	Fl. 2,50
- MSX-club West-Friesland nr. 13	Fl. 2,50
- MSX-club West-Friesland nr. 14	Fl. 2,50
- MSX-club Friesland-Noord (per nummer)	Fl. 2,50

KABELS:

- 34-aderige kabel voor diskdrive (kort)	Fl. 10,--
- 34-aderige kabel voor diskdrive (normaal)	Fl. 20,--
- 34-aderige kabel voor diskdrive (lang)	Fl. 25,--
- Scart-kabel (1,5 m, Philips/Sony 900)	Fl. 25,--
- SCart-kabel (3,0 m)	Fl. 35,--
- Scart-kabel (5,0 m)	Fl. 50,--
- RGB-Scart-kabel (Sony 700/Turbo-R)	Fl. 25,--
- Scart--> 8833-2 monitor (Philips/Sony 900)	Fl. 35,--
- 8-polige DIN --> 8833-2 monitor	Fl. 35,--
- Printer kabel (1,5 m)	Fl. 25,--
- Printer kabel (3,0 m)	Fl. 40,--
- Printer-verlengkabel	Fl. 35,--
- Data-recorder-kabel	Fl. 10,--
- A/V-kabel Philips	Fl. 15,--
- A/V-kabel Sony	Fl. 15,--
- Tulp - tulp (coax)	Fl. 5,--
- 2 * tulp - 2 * tulp (male of female)	Fl. 10,--
- 5-pol.DIN - 5-pol.DIN (MIDI, 2,5 m)	Fl. 10,--
- Jack - 2* tulp	Fl. 10,--
- Coax-kabel (1,2m)	Fl. 7,50
- Scart verdeeldoos	Fl. 35,--
- Sony HB-G900 RGB --> CVBS-converter	Fl. 40,--
- S-VHS kabel	Fl. 12,50

Al deze artikelen zijn dus ook bij ons te bestellen. U moet dan echter wel rekenen op enige levertijd omdat wij de bestellingen clusteren in verband met de verzendkosten vanuit Friesland.

Alle prijzen zijn exclusief porto- en rembourskosten.
Prijswijzigingen onder voorbehoud.

RECENSIE DISKMAGAZINES

DISK #1

Wegens het stoppen van de diskmagazines Quasar en, nu moet ik opletten, ook de Golden Power Disc, hoewel daar nog steeds één deel van zou moeten verschijnen, heeft de MSX Club Friesland Noord (MCFN) het plan opgevat om de aldus ontstane leegte op te vullen met een nieuw Diskmagazine, kortweg genaamd DISK.

Het geheel is verzorgd in de Golden Power Disc stijl en komt als zodanig dan ook heel herkenbaar en vertrouwd over. De tekstroutine is geheel in tact gelaten en waarom ook niet.

Door middel van de cursortoetsen is aardig snel door de teksten heen te lezen, die qua opzet en schrijfstijl eveneens aan de GPD doen denken. Zelfs op de disk die de opvolger van de GPD propageert te zijn, valt te lezen dat de redactie het betreurt dat de GPD na #11 stopt.

Zou ik me dan toch niet vergist hebben beste ex-GPD-ers?

Hoewel dan ook het is in ieder geval toe te juichen dat een zestal heren uit Friesland, waar ik overigens toch al niet van plan was om binnenkort te

komen, de handen in elkaar geslagen hebben en een nieuw Magazine uitbrengen in een tijd dat in ieder geval één diskmagazine gestopt is en het ander waarschijnlijk op het punt staat hetzelfde te doen.

Naast het bekende VOORWOORD en andere introductiepraat, bestaat het onderdeel DISK MAGAZINES uit een viertal beschrijvingen: GPD #11, DMC #1, ROM #1 en Datamagazine #1.

Bij de BLAADJES komt het bekende WCCM aan bod in de delen #75 en #76, de PKD-Fan, Club HMOSTAR en tenslotte het nieuwe blaadje van ARGON genaamd The Hard Copy.

In de rubriek HARDE WAREN een uitgebreide beschrijving van digitaliseerkunsten van de SONY HBI-V1 compleet met voorbeeldprogramma's.

Ook wordt de snelheid van de drive van de SONY HB-700P behoorlijk opgevoerd door de aanwezigheid van 2 diskroms! Niet geheel ten onrechte krijgt Moonsound de nodige aandacht en een positief koopadvies.

De TIPS is gevuld met verhalen van Psycho World en Snatcher, codes voor Samurai en Not Again, een lijst van

RECENSIE DISKMAGAZINES

KONAMI- combi's en toetscombinaties voor 15 muziekmodos van even zovele spellen.

Ook nog aanwezig is de rubriek DIVERSEN met het bekende voor elk-wat-wils.

Conclusie: deze eerste DISK is qua layout en teksten een soort GPD MKII. Dat betekent dat het geheel er grafisch aantrekkelijk uitziet. De muziek als zodanig is goed, wellicht dat de variatie erin nog enige aanvulling nodig heeft. Deze eerste DISK is overigens Public Domain om een zo breed mogelijk publiek met de disk in aanraking te laten komen. Omtrent de geplande verschijningsdata van toekomstige DISKS en kosten van een abonnement tast ik nog in het duister.

Wel is het onderstaande adres bekend:

DISK
Noordersingel 68
9251 BP Burgum

ROM #2

Nog net voor mijn welverdiende vakantie mocht ik evenals DISK #1 deze tweede ROM #2 ontvangen, echter net te laat om ze nog in MCCM #79 te krijgen. Jammer!

Bij gebrek aan OPL4 kan ik om te beginnen helaas geen uitspraak doen

over de ongetwijfeld mooie muziek bij de intro-plaat die een niet geheel geklede schoonheid laat zien.

Hier is ook de keus te maken tussen INSTALL om de muziekchip en de kleuren e.d. aan te passen, MUSIC, de bekende ROM-replayer en het MAGAZINE waarvan hieronder een greep uit de inhoud.

Met enige trots opent de redactie in het VOORWOORD met de mededeling, dat dit de tweede disk van hun hand is, die vanaf nu geen Public Domain meer is en derhalve niet meer vrijelijk te kopiëren is. Het zij nogmaals gezegd!

De MAGAZINES bestaan deze keer uit o.a. MCCM #76, Hard Copy #1, XSW #3 en een aantal Clubbladen. Aardigheidje is de recensie van MCM #15 uit 1987.

Op GAMES-gebied zijn naast een recensie van The Shrines of Enigma ook tips voorhanden van Enigma en daarnaast van YS 1 waarvan zelfs een PMA-bestand op de disk staat. Trivial Pursuit kent weliswaar geen grafische uitblinkers, maar oogst desondanks een goed.

In het eerste deel van de machinetaal-cursus wordt een muisroutine besproken die zowel voor muis (uiteraard), als voor cursor werkt.

Wat op andere magazines nog wel eens als DIVERSEN bestempeld wordt, heeft inmiddels ook zijn weg naar de ROM gevonden, zei het dat er nu de naam van CRAP SEELL aan gegeven wordt.

RECENSIE DISKMAGAZINES

Toch heeft ROM ook een rubriek DIVERSEN, die onderwerpen bevat die moeilijk in één van de andere gangbare rubrieken zijn onder te brengen, zoals daar zijn clubdagen, beursverslagen, een verhaal over BASIC en een interessant artikel over MSX plaatjes op de PC.

Naast een enkele recensie van Jarretenk op MUSIC-gebied komt de vraag aan bod of covers op muziekdiskettes al dan niet gewenst zijn.

Conclusie: in ieder geval ben ik blij dat ROM inmiddels zijn tweede editie is ingegaan. Qua inhoud blijft de disk achter naar mijn idee. Sinds Tilburg verstreken toch al weer zo'n 3 maanden tot het uitkomen van de disk, zonder dat daar echt veel van te merken is. De verschillende rubrieken zijn maar ternauwernood gevuld of de recensies blinken niet uit in lengte. Wil de inhoud niet achterblijven bij de goede grafische uitstraling en dito muziek, dan behoeft dit nog enige verbetering.

ROM
Kleine Sparrelaan 20
2121 CK Bennebroek
02502 - 45129

FutureDisk #21

Onder het motto "beter laat dan nooit" heeft de FutureDisk zijn aantal inmiddels op 21 weten te brengen. Doorweekt van een regen aan excuses in de nota bene zo hete zomerperiode wordt geprobeerd aannemelijk te maken waarom de disk zo laat is.

Maar ja, wie zich ten doel stelt om de abonnees 6 maal per jaar te trakteren op een fantastisch produkt kan zich natuurlijk niet blijven verschuilen achter ongetwijfeld gerechtvaardigde argumenten.

Een ander, meer persoonlijk motto zegt: als je iets doet, doe je het goed. Het is duidelijk dat dit motto nog niet is doorgedrongen tot de redactie van de FutureDisk gezien het feit dat de Snatcher Patch in de herhaling gaat met de verzekering dat die deze keer wel goed werkt. Zo nu heb ik ook niets meer te zeiken en lees ik braaf verder in het MAGAZINE.

Bij de SOFTWARE een positieve bespreking van dezelfde Jarretenk die op ROM #2 nauwelijks een voldoende haalde.

Eveneens tot de categorie aanrader behoort de Heaven and Hell disk van Soksoft en in iets mindere mate de Cybersound van Compjoetania gezien zijn prijs. Waarschijnlijk bij gebrek aan nieuw interessant werk, bespeur ik de

RECENSIE DISKMAGAZINES

laatste tijd op veel diskmagazines de hang naar nostalgie.

Zo ook op de FD #21 waar een recensie van de Ikari Warriors je de Rambo van de jaren negentig laat wanen.

De TIPS komen deze keer niet verder dan deel 5 van wat de Sorcerian cursus heet en handelt over echte magie.

Bij de CURSI lezen we over KANJI en Screen 12 als typische 2+ onderwerpen. Als vervolg op zijn eerste deel op FD #19 wordt de Mcode-cursus in aantal verdubbeld. Dat kan niet gezegd worden van Pascal die al zijn negende aflevering kent, waar de MoonBlaster cursus de vierde episode tot een goed einde gebracht heeft.

Als belangrijkste BLADEN wil ik nog noemen de schijven van DISK #1 en ROM #1 en het blad MCOM #77 om tot slot het merendeel van de DIVERSEN maar weer ter kennisgeving aan te nemen.

Voor degenen die van gokken, beter gezegd pokeren houden is er nog Black Jack waarin je de oneerlijke strijd moet aangaan met de bank die bij spelbegin een veelvoud aan geld bezit vergeleken met het bedrag dat de speler ten deel valt.

Conclusie: de FutureDisk heeft klaarblijkelijk te kampen gehad met de warme zomer gezien de late verschijningsdatum, hetgeen de omvang van de inhoud ook nog niet ten goede is gekomen.

Grafisch scoort de disk echter weer (of, nog steeds) een dikke voldoende. Bijzonder aardig is de mini-scroll die bij elke rubriek weer een ander kort commentaar geeft.

Bert Daemen.

Noot van de redactie:

Zoals jullie wel hebben gemerkt zit er een hiaat in de recensies van Bert.

Door een probleempje met zijn computer is hij het tekstbestand met de recensies die in MCOM 78 zijn verschenen kwijt geraakt.

In de volgende uitgave van BITS zullen we proberen de recensies alsnog te plaatsen als we tenminste een van de medewerkers/vormgevers van BITS zover kunnen krijgen alles over te typen.

We denken wel dat ze het zal willen doen.

=====

OPROEP VAN EEN VAN ONZE LEDEN.

Wie kan hem helpen met de zogenaamde adventure-spellen. Op de komende workshop zal hij aanwezig zijn en anders kunnen de reacties naar de redactie van BITS worden gestuurd. Het gaat hem vooral om YCE en YAK.

KOPIJ VAN CoPi

Na 14 jaar weer een jonge kat in huis. Het valt niet mee. Op dit moment ligt de jongedame terwijl ik dit stukje schrijf heerlijk (voor haar) op mijn schoot te slapen. Ze lijkt sprekend op het plaatje van de poes die in BITS 3 van 1994 geplaatst is, alleen zijn haar oortjes wit.

Verder zal ik over haar zwijgen want we zijn een computervereniging en dat zij wel eens over het toetsenbord loopt en dan "ok" typt is wel leuk maar heeft niets met MSX te maken.

Door het prachtige weer hebben we echt van onze thuisvakantie kunnen genieten en waren de 2 weken die we hadden weer snel voorbij. We hebben dus besloten er nog een korte zonzakantie in het buitenland aan te plakken en zullen daardoor niet op de volgende WORKSHOP en op de beurs in Almelo van de partij zijn.

Op 23 september zijn we naar de 7e MSX Computerdag in Zandvoort geweest en het was zeker voor ons een succes.

Er blijkt nog steeds veel vraag naar MSX hard- en software te zijn en vooral onze scannerinterface is zeer gewild. Het was erg leuk dat Robin Lee voor de eerste keer in Nederland op een beurs

aanwezig was en hij komt volgend jaar zeker naar onze beurs.

Misschien met een stand of anders als bezoeker. Hij laat het ons nog weten.

In elk geval hebben we de eerste inschrijvingen al weer binnen en kunnen de voorbereidingen echt van start gaan.

Nou of we teleurgesteld zijn.

Helenaal geen inzendingen voor de vakantie-opdracht van Monique. Maar wel een hoop vragen waar blijft de BITS. Het betekent wel, dat we nu zelf een plaatje voor de voorkant moeten zoeken.

En wat zet je er op. Iets met MSX computers of een zonnig plaatje. Bij het slechte weer van de laatste dagen zou het laatste niet gek zijn.

Zoals altijd zullen we wel weer iets vinden en het resultaat is het eerste wat jullie van BITS zien.

Hieronder zet ik mijn naam eens voluit. Misschien wordt hierdoor in andere tijdschriften mijn voornaam niet meer fout geschreven. Och als het beestje maar een naam heeft.

Tot de volgende BITS.

Co Pi
Cokky Pison.

PRIJSLIJST MSX G.G.

Hardware:	Clublid	Norm. Prijs
	=====	=====
001 7 Mhz print, incl. voet, schakelaar	Fl. 50,--	Fl. 60,--
7 Mhz print, ingebouwd	Fl. 75,--	Fl. 85,--
002 Diskdrive 720 Kb los Teac	Fl. 135,--	Fl. 160,--
Diskdrive + inbouw in 8250/8255/8280	Fl. 160,--	Fl. 185,--
Diskdrive + ombouw 8235 naar DS	Fl. 185,--	Fl. 210,--
010 MSX Dos 2.22 + Diskette	Fl. 60,--	Fl. 75,--
014 Mappers 512Kb werkend op 7Mhz	Fl. 215,--	Fl. 230,--
1024Kb werkend op 7Mhz	Fl. 275,--	Fl. 300,--
020 Super VHS-prints - aanpassing voor Super-VHS en digitaliseren - los	Fl. 50,--	Fl. 60,--
Super VHS-prints - ingebouwd	Fl. 75,--	Fl. 85,--
021 Verbetering helderheid digitaliseren (8280)	Fl. 25,--	Fl. 35,--
025 Scan-interface (excl. scanner)	Fl. 112,50	Fl. 125,--
101 Diskettes 100% error free DD	Fl. 10,--	Fl. 12,50
102 Diskettes 100% error free HD	Fl. 12,50	Fl. 15,--

CLUBSOFTWARE:

201 Game Collection 1 t/m 6	p.st.	Fl. 7,50	Fl. 10,--
207 Educatief Collection 1 t/m 4	p.st.	Fl. 7,50	Fl. 10,--
211 Applicaties Collection 1 en 2	p.st.	Fl. 7,50	Fl. 10,--
213 Tips and Tricks		Fl. 7,50	Fl. 10,--
214 Divers Collection 1		Fl. 7,50	Fl. 10,--
215 Adventure Collection 1		Fl. 7,50	Fl. 10,--
216 Utility Collection 1 t/m 3	p.st.	Fl. 7,50	Fl. 10,--
219 DOS Utility Collection 4		Fl. 7,50	Fl. 10,--
230 Herinkten van printerlinten		Fl. 5,--	Fl. 6,--

Diverse hardware:

PRIJS OP AANVRAAG

Bij bestelling vanaf Fl. 500,-- is een aanbetaling van 10 % vereist.
Alle prijzen onder voorbehoud zijn incl. BTW en excl. verzendkosten.

MSX

SCAN INTERFACE

Ook met scanner leverbaar.
Meerprijs tegen dagprijs i.v.m. wisselende inkoop.

RUBRIEK VAN MONIQUE

Zo, beste clubleden daar zijn we dan eindelijk weer. Zoals Frank al gezegd heeft aan de late kant, maar beter laat dan nooit. Als je nu het weer bekijkt lijkt het mooie zomerweer alweer zo lang geleden en kun je daar alleen nog maar met weemoed aan terug denken.

Soms was het veel te warm, maar dan was er altijd nog de verkoeling van het water. Ad en ik zijn deze zomer weer vaste klant geweest van Zwemparadijs Pison. Heerlijk is dat, na een hete werkdag 's avonds een duik te nemen in een prive zwembad. Zo zijn wij de hete zomeravonden doorgekomen.

Ik denk dat iedereen zo'n beetje zijn vakantie al wel gehad heeft. Er zijn natuurlijk uitzonderingen zoals bijvoorbeeld Frank en Cokky. Die gaan binnenkort genieten van de Spaanse najaarszon. Ach ja, ik heb het goed, maar die het beter hebben, hebben het ook niet slecht.

Zo dan nu weer over naar de oplossing van de vorige prijsvraag. Aan het aantal inzendingen zou je niet zeggen dat deze vraag zelfs te simpel is voor de gemiddelde televisiequiz. Jawel, deze keer maar 2 oplossingen. Deze werden ingezonden door Gerrit Conis en Jochem Smit.

Het bestuur heeft besloten deze beide inzendingen te belonen met een prijs. Gerrit wil graag onze laatste Clubdisk ontvangen en Jochem kiest voor de Clubdisk Tips en Tricks. Deze prijzen zijn inmiddels opgestuurd en wij hopen dat ze er veel plezier mee hebben.

Nieuwe ronde, nieuwe kansen, de nieuwe prijsvraag. In deze BITS staat een foto. Deze foto is al een hele tijd geleden genomen. Wie weet mij te vertellen welk bestuurslid dit is. Als je het antwoord denkt te weten stuur je je antwoord naar:

MONIQUE

Bartokstraat 196
5011 JD TILBURG

De winnaar krijgt zijn of haar keuze prijs zo snel mogelijk thuis gestuurd. Ik hoop dat dit weer eens iets is waar jullie wel zin in hebben en dat er meer inzendingen zullen komen.

Ik wens jullie veel succes met de prijsvraag en ben heel erg benieuwd wie jullie denken dat er op de foto staat.

Tot de volgende Bits en dus de volgende keer.

Groetjes Monique

MSX EN HARDDISK

Zoals bekend is het zeer goed mogelijk om een harddisk op de MSX aan te sluiten. Hiervoor zijn drie onderdelen nodig :

1. Een interface + besturingssysteem (DOS)
2. Een harddisk
3. Behuizing en voeding

In sommige gevallen kan punt 3 ook de computer zelf zijn, bijvoorbeeld de Philips NMS8250 of een MSX die in een PC-kast ingebouwd is.

In dit artikel zal ik met name op punt 1 en 2 ingaan.

SCSI en IDE

Voor de aansturing van een harddisk zijn er verschillende systemen in omloop. De belangrijkste twee zijn SCSI en IDE. Een harddisk die volgens het SCSI systeem werkt moet ook op een SCSI-interface worden aangesloten, en een harddisk die via IDE werkt moet ook op een IDE interface worden aangesloten.

Functioneel zijn de verschillen tussen SCSI-harddisks en IDE typen nihil.

Welk systeem moet ik op mijn MSX gebruiken ? Voor de MSX zijn nog alleen interfaces van het type SCSI leverbaar. Binnenkort zal er echter ook een IDE interface verschijnen. Het SCSI systeem biedt meer mogelijkheden dan IDE, zoals netwerkondersteuning, maar wordt minder gebruikt. SCSI harddisks zijn dan ook duurder dan IDE harddisks.

UITVOERING EN GEBRUIK VAN DE INTERFACE.

De uitvoering van een harddisk op MSX is te vergelijken met die van de Philips VY 0010 externe floppydrive. In de MSX steekt een cartridge welke door middel van een handkabel verbonden is met de feitelijke drive.

Het geheel is echter wat compacter uitgevoerd dan de VY 0010, de interface is van het Konamiformaat en voor de drive zal meestal een wat platter kastje worden gebruikt.

Voor de aansturing van de harddisk is MSXDOS 2 noodzakelijk. Een schijf van tientallen megabytes kun je nu eenmaal niet zonder het gebruik van subdirectories goed gebruiken. De harddiskinterface zit (samen met DOS2) dus in principe altijd in de computer.

MSX EN HARDDISK

Bij het opstarten zal de computer de harddisk initialiseren als een gewone floppydiskdrive. De volgende situatie doet zich dan voor :

A: Harddisk
B: Diskdrive
C: Tweede diskdrive

De diskdrives komen dus na de harddisk(s). De aansturing van de harddisk werkt net als die van een floppydrive. Dezelfde commando's die u gebruikte om te save en te laden werken nog steeds hetzelfde, evenals het feit dat bij het opstarten de AUTOEXEC.BAT uitgevoerd wordt, enzovoort.

Wilt u op bijvoorbeeld een BASIC programma op harddisk zetten, dan typt u gewoon SAVE"A:VOORBLD.BAS". Wilt u dit programma op floppydisk zetten, dan typt u SAVE"B:VOORBLD.BAS". Ook kopiëren van en naar floppy etc. is gewoon mogelijk; alles wat een floppydiskdrive kan kan een harddisk ook.

Wat zijn dan de voordelen van een harddisk ?

Ten eerste de snelheid. Het laden van zelfs de langste programma's zal slechts enkele seconden in beslag nemen. Ten tweede de grootte. U kunt alle programma's die u nodig heeft bij elkaar zetten. Nooit meer zoeken naar allerlei diskettes etc. Ook complete spellen van meerdere diskettes kunnen op de harddisk worden gezet.

Een voorbeeld : u zet de computer aan, MSXDOS2 wordt automatisch opgestart, vervolgens laadt u MemMan en een paar TSR's. U gaat naar TED waarbij al uw brieven etc. bij elkaar in een directory staan.

Vervolgens gaat u weer terug naar DOS, gaat u naar de GIF viewer waar al uw GIF plaatjes bij elkaar staan en tenslotte speelt u SD-Snatcher. Dit alles zonder ook maar een disk in de drive gestopt te hebben.

Wilt u toch iets van disk laten opstarten, dan kunt u een toets indrukken bij het opstarten zodat de harddisk interface niet actief wordt.

Het is natuurlijk ook mogelijk om de letter van de diskdrive onder DOS in te toetsen en een BASIC AUTOEXEC.BAS te geven.

PARTITIES

Het MSX systeem heeft echter 'n nadeel. De grootte van een aan te sturen diskdrive mag slechts 32 Megabyte bedragen. Dit probleem is echter op te lossen door het gebruik van partities. De harddisk wordt dus in stukken van 32MB verdeeld en elk stuk krijgt een eigen driveletter.

Als voorbeeld een harddisk van 80 MB. Deze zal dus in drie stukken verdeeld moeten worden, bijvoorbeeld als volgt :

MSX EN HARDDISK

A: Harddiskpartitie 32MB
B: Harddiskpartitie 32MB
C: Harddiskpartitie 16MB (80-32-32=16)
D: diskdrive
E: diskdrive

De harddiskpartities hoeven dus niet per se 32MB groot te zijn. Vaak is het aan te raden meer partities aan te maken dan strikt noodzakelijk zijn, zodat u een indeling kunt maken, bijvoorbeeld op A: DOS, utilities en applicatieprogramma's, op B: de werkbestanden zoals teksten, tekeningen, sources en listings, op C: spelletjes en op D: muziek, plaatjes en demo's.

DE INTERFACES

Op dit moment zijn er twee interfaces verkrijgbaar. Beide werken ze volgens het SCSI systeem.

1. Henrik Gilvad SCSI-interface.

Deze interface is veruit de snelste interface. Netwerkmogelijkheden: (meerdere computers aan 1 harddisk of meerdere harddisks/CD-ROM etc. aan een computer) worden ondersteund. Alle types SCSI-harddisks kunnen worden aangesloten. Geeft extra hoge doorvoersnelheid op Turbo R.

Dealer : MSX Club Gouda
Tel: 01827-2272

Prijs : f. 139,-

2. BERT SCSI-interface

Deze interface blinkt niet uit in snelheid, wel is hierbij het besturingssysteem (MSXDOS 2) ingebouwd.

Ook deze interface ondersteunt de netwerkmogelijkheden en alle typen SCSI-harddisks.

Geen Turbo R ondersteuning.

Dealer : Hardware Partners Nederland
Tel : 01828-18932

Prijs : f. 175,-

DE HARDDISKS

Een harddisk van zo'n 40 tot 80 Megabyte is ruim voldoende voor de meeste MSX machines. Bij gebruik van een Graphics 9000 of Moonsound is een iets grotere harddisk aan te bevelen, omdat er voor deze kaarten vrij veel grote files beschikbaar zijn zoals MOD files en GIF plaatjes.

De SCSI-harddisks zijn niet op elke straathoek verkrijgbaar. Het beste kunt u op PC Beurzen een SCSI harddisk kopen. Wilt u liever niet zelf op zoek gaan naar een harddisk, dan kunnen beide interfaceleveranciers ook voor u een harddisk leveren en zelfs complete sets.

De prijs van een harddisk (nieuw) bedraagt zo'n f. 1,50 per megabyte en voor de grotere modellen (200 MB en groter) slechts f. 1,- per Megabyte.

MSX EN HARDDISK

Voor een niet al te hoog bedrag kunt u dus nu al een zeer leuke harddiskset kopen. Mijn advies is echter om, als u een harddisk wilt aanschaffen, nog even te wachten, vanwege

HET IDE SYSTEEM

Binnenkort zal via Stichting Sunrise de IDE interface van Henrik Gilvad (Sunrise Swiss) worden geleverd. Waarschijnlijk zal de prijs van deze interface f. 99,- bedragen en dat is inclusief DOS2! De snelheid zal zelfs nog iets hoger liggen dan de Gouda interface. Omdat deze interface volgens het IDE systeem werkt, zijn de harddisks veel beter te krijgen en dus goedkoper.

Het IDE systeem wordt namelijk in de PC toegepast en veel mensen willen hun (voor PC-begrippen) kleine harddisk verkopen. Er is dus een groot aanbod van goedkope tweede hands harddisks die qua grootte ideaal zijn voor MSX.

Voor zo'n f. 200,- à f. 250,- kunt u dan een compleet systeem (incl. interface/DOS2) kopen. U mist dan wel de netwerk mogelijkheden, maar de meeste gebruikers zullen toch uitsluitend de combinatie MSX <-> harddisk gebruiken en dus is dit geen wezenlijk gemis.

Dankzij deze nieuwe ontwikkelingen ligt het gebruik van een harddisk binnen het bereik van bijna elke MSX-er, en ik hoop dan ook dat veel mensen de stap zullen nemen. Ikzelf ben al weer een

hele tijd een zeer tevreden harddisk-gebruiker. Ik zou voor geen goud meer uitsluitend met floppies willen werken.

Waarschijnlijk heeft u van mij, binnen de MSX gg Tilburg, nog nooit iets gehoord. Ik ben namelijk pas kort geleden lid geworden. Ik hoop de meeste van de clubdagen te bezoeken en ik zal dan zeker proberen om met mijn MSX en harddisk aanwezig te zijn. Dan kunt zelf eens de voordelen van een harddisk uittesten. Mocht u vragen hebben, dan kunt u mij ook telefonisch bereiken.

Rob Augusteijn
Tel: 040-2544464

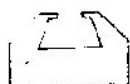
=====

GEZOCHT

MSX 1 Computers voor verzameling :
Panasonic, JVC, Yamaha, Mitsubishi,
Spectravideo, Hitachi, Casio, etc.
Sony : HB-55, HB-201, HB-501 en
HB-110
Daewoo : DFC-200
Sanyo : elk model, behalve MPC-100
Toshiba : HX-22

En natuurlijk (zeer graag zelfs) bijzondere modellen.

Rob Augusteijn

Lint Recycling Brabant

L.R.B. Lint Recycling Brabant
Bob Roos
v. Coothstraat 25
5281 CT Boxel
Tel: 04118-83513

Gironummer 1045732 Banknummer 16 88 79 883
K.v.K. 's Hertogenbosch nr. 18070072 BTW nummer NL 844.55.583.B01

Boxtel, september 1995

Geachte mevrouw, mijnheer,

Hierbij deel ik u mede, dat met ingang van 1 oktober 1995 onze bedrijfsnaam, L.R.B. Lint Recycling Brabant gewijzigd wordt in,

Bob Roos - PRINT REFILL

van Coothstraat 25

5281 CT BOXTEL

m.i.v. 10-10-1995 Tel/Fax 0411-683513

b.g.g. Buzzer 06-59766688

- onze activiteiten zijn:
- het innemen van lege tonercartridges en de verkoop van gereviseerde tonercartridges van laserprinters.
- het innemen van lege inktcartridges van o.a. Hewlett Packard DeskJet, Epson InkJet en Canon BubbleJet printers.
- de verkoop van navulsets voor Hewlett Packard, Epson en Canon.
- het reviseren van inktcartridges van Hewlett Packard, de 500 serie.
- het inkten van printerlinten van matrixprinters (merendeel voor systeemprinters).

Hopelijk maakt ook u hier veelvuldig gebruik van, want dat bespaart het milieu en uw portemonnee.

met vriendelijke groet,

Bob Roos

P.S. ook voor diskette's, en speciaal printerpapier kunt u bij ons terecht.

SPELCOMPETITIE

< SCORE - OVERZICHT >

Ondanks alles plaatsen we toch weer de spelcompetitie.

Er komen helemaal geen nieuwe scores binnen en we hopen dat daar eindelijk verandering in komt.

Ik moet toe geven, dat de score van Trojka door mij ook nog steeds niet is verbeterd.

Zoals jullie weten is het nog steeds de bedoeling erg hoge scores tijdens een WORKSHOP te controleren.

De eerstvolgende WORKSHOP is op 15 oktober.

Uitslagen voor de komende BITS moeten uiterlijk op de sluitingsdatum voor de kopij op het redactie-adres binnen zijn en dat is op 15 november 1995.

Doe je best en ons een plezier en laat je score opnemen.

SPEL	NAAM	SCORE	LEVEL
ACORN	DANNY	181350	32
ALESTE	R.de JONG	5685870	
ALESTE II	R.de JONG	8121350	UIT
ALESTE SPEC.	JOS H.	227000	UIT
ATHLETICLAND	HAROLD	138250	72
BEAMRIDER	HARRIE vN	200528	37
BLOCKHOLE	VINCENT	35000	
BOOM	ANDRE V G	111790	5
CARJAM	GUUS	14700	
DECATLON	KEES	10847	
DIX	JOS H.	112	1
F1 SPIRIT	MAARTEN	189	UIT
FLIPPERKAST	JURGEN	447650	
GALAGA	A.v.NOORT	474730	40
HERO	HARRIE vN	174645	20
HYPER RALLY	DAVID V	216874	13
IKARI WAR	R.de JONG	1175100	UIT
KINGS VALLY1	GUUS	264600	21
KUNG FU 1	DANNY	1017169	110
LES FLICS	RUUD	20800	
MOON PATROL	GUUS	114540	
MOPI RANGER	DANNY	167180	18
NOT AGAIN	JOS H.	3250	4
PIPELINE	MAARTEN	4001370	7-3
RISE OUT	GUUS	102100	17
ROLLERBAL	THEO S	1705260	PROP
SHARKHUNTER	DANNY	9349	6
TETRIS	TAMARA	197623	3
TROJKA	COKKY	6061	28
TWINBEE	A.v.NOORT	638800	
YIE-AR KUNG	YOURI D.	2000600	175
ZANAC 1	R.de JONG	5172820	
ZANAC 2	TAMARA	10000000	UIT
1942	HARRIE vN	187900	

EXTENSIES

Op verzoek hier dan een artikel over extensies. Ik zal behalve over extensies het ook over de verschillende soorten bestanden en hoe ze te herkennen hebben.

Extensies zijn nl. eigenlijk ook bedoeld om het type bestand te achterhalen.

We gaan het hebben over extensies; dat zijn de drie letters achter de filenaam. Vaak geven ze het soort file aan.

BAS,PRG,LDR: BASIC programma's, te laden met load.

ASC: BASIC programma's te laden met load, maar gesaved met de 'A' optie en dus als ASCII, waardoor MERGE mogelijk is.

OVL,MRG: (stukje) BASIC programma gesaved met de 'A' optie en dus als ASCII, bedoeld om te mergen. (Ook enkele programma's gebruiken deze extensie om programma onderdelen aan te geven)

BIN: Machinetaalprogramma te laden met load (eventueel met 'R').

COM: Machinetaalprogramma dat vanuit DOS gestart moet worden.

SYS: Een systeemfile. Vaak een file die automatisch opstart na het aanzetten van de computer. (Ook het instellingen bestand van DP)

BAT: Een ASCII-file met een verzameling opdrachten voor onder DOS

TXT,DOC: Een tekstbestand te bewerken met een tekstverwerker.

GEN,MAC,PRN: Een tekstfile met de sourcecode van een machinetaal programma te assembleren met een assembler (zoals bijv. gen80,m80,wbass)

ERR: een error file van een programma, vaak aangemaakt door een assembler.

SYM: een symbol file vaak aangemaakt door een assembler.

TED: Een instellingen bestand voor TED.

PCT: Een scherm voor DP

STP: Een stempel voor DP, in te laden met een copy opdracht in scherm 6.

FNT: Een karakterset voor DP of een ander programma.

CHR: Een karakterset voor scherm 0 of 1 in te laden met een load**s.

EXTENSIES

(waarbij de naam van het te laden scherm tussen de "" moet worden vermeld).

SC5,SC6,SC7,SC8: Een plaatje voor resp scherm 5,6,7 en 8 te laden met bloed"",s

SC0,SC1,SC2: Een plaatje voor resp. scherm 10,11 en 12 te laden met bloed"",s.

PIC: Meestal een plaatje voor scherm 8 te laden met bloed"",s

ARJ,PMA,ZIP: Een met een inpak programma (resp (un)arj,pmarc en (un)zip) ingepakte file)

BAK,TMP,OLD: Backup van allerlei soorten bestanden aangemaakt door allerlei programma's.

U zult naast deze veelvoorkomende extensies nog allerlei andere tegenkomen; sommige door slechts een programma gebruikt, andere van de PC afkomstig. Waarvoor deze dienen en of en hoe ze op de MSX te laden zijn is niet in zijn algemeenheid te zeggen. Uitproberen is dan ook het devies. Veel succes daarmee.

Arjan Mels.

SONY-SAN

Hierbij zend ik een vakantie pretje wat mij tijdens deze tijd aan MSX deed denken. Normaal gesproken komt het er in de vakantie niet van om aan MSX te denken laat staan te gebruiken, maar door mijn verzamelwoede van Suske en Wiske boeken kocht ik in Emmen op de vlindermarkt een voor mij uniek exemplaar info strip genaamd SONY-SAN. Dit boekje werd uitgegeven ter gelegenheid van 25 jaar SONY in Nederland. (datum voor mij onbekend).

Hierin stond op blz.9 een artikel over MSX-computers waarin vermeld werd dat SONY de eerste MSX-computers in Nederland introduceerde en een belangrijk deel van de op de markt gebrachte MSX-software.

De MSX-computertaal werd ontwikkeld in de VS door Microsoft Corporation om de home computers met elkaar te laten praten.

SONY stopte in een aantal computers een menu " Personal Date Bank" wat te gebruiken was zonder er een bepaald programma in te doen. Er werd afgesloten met de zin:"Met MSX zijn de homecomputers de kinderschoenen ontgroeid".

Dit vond ik wel leuk om te vermelden en misschien is het leuk voor in de BITS.

Bij voorbaat dank.

Gerrit Oonis
Kaatsheuvel

RAAD PLAAATJE

ERVARINGEN MET 8280

Dit is een reactie van Ad Schouwenaars n.a.v. onze oproep in BITS.

Beste MSX-ers,

In BITS nr. 2 las ik uw vraag "wie helpt ons aan kopij".

Nu dacht ik dat een kleine bijdrage van mij misschien welkom zou kunnen zijn.

Ik ben in het bezit van een NMS 8280 (door de gebruikersgroep prachtig omgebouwd voor S-VHS en met 7 Mhz) en ben dus ook vaak bezig met diverse video-software. Een bepaald programma gebruik ik toch wel het meest en dat is MSX-PAINT IV van Juan Salas. Het grotendeels in BASIC geschreven programma werkt erg prettig.

Zoals bekend schuift de MSX het beeld iets op. Hiervan kunnen we dus gebruik maken om een 'speciaal effect' te creëren, en wel als volgt:

- start de computer op met MSX-PAINT IV
- kies voor SCREEN-8
- kies in hoofdmenu voor DIGITIZE
- kies dan voor VIDEO: MIXED
- kies dan voor DIGITIZE

Hierdoor ontstaat dan een 'special effect' wat misschien wel goed van pas kan komen in uw videoverhaal.

Voor degenen die MSX-PAINT IV niet vaak gebruiken nog even dit: Controleer dan eerst eens of u nog een versie bezit met bugs;

= laad SLIDE1.PRG, LIST 500-600. In de regels 530, 560 en 590 staan de statements N\$=".SL" en/of N\$=".CM". Wijzig deze dan in N\$="*.SL" en N\$="*.CM" - dus voeg '*' toe;

= laad DIGITIZE.PRG, LIST 1680. In deze regel staat het statement +"SC". Wijzig deze dan in +".SC" - dus voeg de punt '.' toe.

Misschien was het bovenstaande reeds lang bij u bekend, wat echt geen wonder zou zijn, maar misschien ook niet. In het tweede geval heeft u een klein stukje kopij erbij.

Tevens heb ik nog twee kleine eenvoudige listings bijgevoegd. Als ik een wipe wil gebruiken voor mijn video dan heb ik een wipe-in en een wipe-out beschikbaar. Door de coördinaten te wijzigen kunnen de wipes een andere plek krijgen. Door KL een andere waarde mee te geven kan ook de kleur gewijzigd worden.

Let er wel op dat i.v.m. de snelheid de MSX eerst met MSX-BASIC- KUN dient te worden opgestart.

ERVARINGEN MET B280

Run dan VIDEOIN.BAS of VIDEOUIT.BAS voor de betreffende wipе middels een toetsdruk.

Tot ziens op de WORKSHOP van 15 oktober

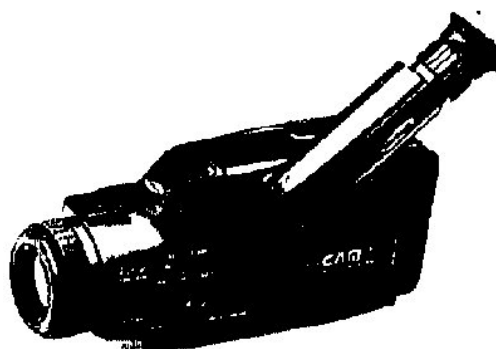
Ad Schouwenaars.

LISTING VIDEOIN.BAS:

```
100 REM VIDEOIN.BAS met MSX-BASIC-KUN
110 REM
120 REM Ad Schouwenaars - Apeldoorn
130 REM
140 REM
150 SET VIDEO2,0:SCREEN8:COLOR ,1,1:CLS
160 A$=INPUT$(1)
170 _TURBO ON
180 KL=1
190 L=127:B=106:R=128:O=107
200 FOR AB=1 TO 17
210 LINE(L,B)-(R,O),0,BF
220 L=L-8:B=B-8:R=R+8:O=O+8
230 NEXT AB
240 COLOR ,0,0
250 _TURBO OFF
260 GOTO 260
```

LISTING VIDEOUIT.BAS:

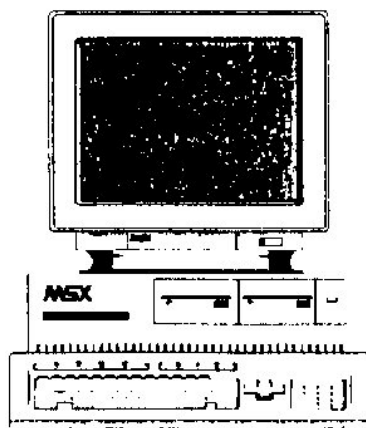
```
100 REM VIDEOUIT.BAS met MSX-BASIC-KUN
110 REM
120 rem Ad Schouwenaars - Apeldoorn
130 REM
140 REM
150 SET VIDEO2,0:SCREEN8:COLOR ,0,0:CLS
160 A$=INPUT$(1)
170 _TURBO ON
180 KL=1
190 COLOR ,0,KL:L=0:R=255:B=0:O=211
200 FOR AB=1 TO 255
210 LINE(L,O)-(L+1,211),KL,BF:LINE(R,O)-
-(R-1,211),KL,BF
220 LINE(L,B)-(R,B+1),KL,BF:LINE(L,O)-(
R,O-1),KL,BF
230 L=L+1:R=R-1:B=B+1:O=O-1
240 NEXT AB
250 _TURBO OFF
260 GOTO 260
```


M.C.C.A. Almelo
organiseert de

6e MSX
computerbeurs

op ZATERDAG 21 OKTOBER '95

in wijkcentrum "DE SCHELF"
Binnenhof 1
Almelo

van 10:00 tot 17:00 uur
Infotelefoon 0546 864640
tussen 19:00 en 20:00 uur

DRUKWERK

**PORT BETAALD
PORT PAYÉ
TILBURG
PAYS - BAS**

DRINGEND VERZOEK

Wilt u bij onjuiste adressering of verhuizing a.u.b.
de juiste gegevens zenden aan:

MSI Gebruikersgroep, Bartokstraat 196, 5011 JD TILBURG.

Indien onbestelbaar retour afzender.